

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет мистецтв
Кафедра декоративно-прикладного мистецтва та дизайну

«Допущено до захисту»

Завідувач кафедри

_____ Ємельова А.П.
(підпис) (прізвище, ініціали)

« 14 » травня 2025 р.

Реєстраційний номер № _____

« _____ » _____ 2025 р.

ДИЗАЙН-ПРОЄКТ СКВЕРУ НА ТЕРИТОРІЇ
КРИВОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

Кваліфікаційна робота студентки
групи ДС-21
ступінь вищої освіти «бакалавр»
спеціальності 022 «Дизайн»
Алексєєнко Діани Вадимівни
Керівник: Дорогой Олександр Васильович

Оцінка:

Національна шкала _____

Шкала ECTS _____ Кількість балів _____

Голова ЕК _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

Члени ЕК _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

Запевнення

Я, Алексєєнко Діана Вадимівна, розумію та підтримую політику Криворізького державного педагогічного університету з академічної доброчесності. Запевняю, що ця кваліфікаційна робота виконана самостійно, не містить академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Я не надавала, не одержувала недозволену допомогу під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають покликання на відповідне джерело.

Із чинним Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах здобувачів вищої освіти Криворізького державного педагогічного університету ознайомена. Чітко усвідомлюю, що у разі виявлення у кваліфікаційній роботі порушення академічної доброчесності робота не допускається до захисту або оцінюється незадовільно.

_____ Алексєєнко Д.В.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ВИВЧЕННЯ ДОСВІДУ ПРОЄКТУВАННЯ СКВЕРІВ.....	6
1.1 Вивчення світового та вітчизняного досвіду при благоустрої міст.....	6
1.2 Види міських скверів.....	9
1.3 Вивчення та обґрунтування елементів, які використовуються при плануванні скверів.....	12
Висновки до розділу 1.....	15
РОЗДІЛ 2. РОЗРОБКА ДИЗАЙН-ПРОЄКТУ СКВЕРУ НА ТЕРИТОРІЇ КРИВОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ.....	18
2.1 Концепція та основні етапи розробки дизайн – проєкту.....	18
2.2 Економічне обґрунтування дизайн – проєкту.....	22
Висновки до розділу 2.....	27
ВИСНОВКИ.....	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	32
ДОДАТКИ.....	35

ВСТУП

В сучасному світі є багато екологічних проблем, які мають вплив на якість нашого життя. Промислові об'єкти, які викидають в атмосферу різні гази і токсини, забруднюють повітря. Негативний вплив на повітря має також використання природного палива. Розливи нафти, кислотні дощі, нітрати, пластик, міські стоки, промислові відходи забруднюють воду і ґрунт.

Для покращення мікроклімату в населених пунктах, для санітарного очищення, а також для зниження рівня шуму та інших негативних показників в межах міст і селищ застосовується Закон України «Про благоустрій населених пунктів». Закон розглядає благоустрій населених пунктів як сукупність різних видів діяльності, які повинні сприяти впорядкуванню міст, селищ і сіл. Головною метою благоустрою є створення зручних, здорових та культурних умов життя населення.

Під час війни багато наших героїв отримують поранення, які вимагають ампутацій кінцівок, також серед наших співмешканців є люди з інклюзією, і цим категоріям людей буває складно відвідувати магазини та аптеки, не те що бувати у парках та скверах житлових мікрорайонів та міста. **Актуальність** даної теми полягає в тому, щоб на території біля КДПУ спроектувати екологічно безпечний сквер, в якому зможуть і відпочивати, і займатися спортом люди з будь-якими порушеннями здоров'я; питання безбар'єрності та безпеки мають увійти в наше життя і не створювати незручностей будь-якій людині.

Метою даної роботи є вивчення питань про благоустрій населених пунктів, про проектування засобів безперешкодного доступу до об'єктів, дослідження доступності міських просторів та на підставі вивченого матеріалу спроектувати сквер безбар'єрності та безпеки на території біля КДПУ.

Основними **завданнями** цієї кваліфікаційної роботи є :

- вибір та облаштування території для сприятливого відпочинку;
- створення на території біля КДПУ зеленого простору для пішохідних прогулянок, пересування на колясках та відпочинку;

- сформувати простір, який буде створювати позитивні враження та бажання відвідувати його на постійній основі;
- використання засобів дизайну для створення впливу на емоції та задоволення потреб населення;
- організація місця дозвілля для мешканців прилеглого району, в тому числі людей похилого віку та людей з обмеженими можливостями.

Об'єктом дослідження є процеси формування та функціонування скверів в будь-яких населених пунктах та умови їх використання людьми різних категорій.

Предметом дослідження є розробка дизайн-проєкту скверу на території біля КДПУ з дотриманням умов безбар'єрності та безпеки.

В роботі використані такі **методи дослідження**: аналіз літературних джерел, систематизація та узагальнення інформації, системний підхід при розробці дизайн – проєкту, фотофіксація території біля КДПУ, моделювання проєкту скверу.

Практичне значення дизайн-проєкту полягає в можливості використання скверу студентами, людьми з обмеженими можливостями, людьми старшого віку у будь-який період року безпечно та з користю для здоров'я.

Структура роботи складається з наступних елементів: вступу, двох розділів, висновків до кожного розділу, загального висновку до кваліфікаційної роботи, списку використаної літератури, який має 31 джерело, 11 додатків. Загальний обсяг кваліфікаційної роботи 47 сторінок, основний зміст викладено на 31 сторінці.

РОЗДІЛ 1. ВИВЧЕННЯ ДОСВІДУ ПРОЄКТУВАННЯ СКВЕРІВ

1.1 Вивчення світового та вітчизняного досвіду при благоустрої міст

При вивченні досвіду містобудування зарубіжних країн можна зазначити, що кожна країна піклується про добробут та безпеку життя свого населення. Багато уваги приділяється озелененню територій, місцям для складання сміття, облаштуванню пішохідних та велосипедних доріжок. Різниця полягає тільки в рівнях регулювання над дотриманням законодавства. Можна виділити три різні правові еколого – містобудівні системи [16, с.282]:

1. західно-європейська система, в якій поєднується державне регулювання і місцеве втручання у містобудівний процес (Німеччина, Франція, Великобританія);
2. американська система (США, Канада), де правила містобудування переважають над державним втручанням;
3. японська система, в якій сильно виражені тенденції центрального управління.

У Західній Європі діє такий підхід до створення містобудівної документації, при якому в першу чергу приймаються стратегічні рішення на державному рівні, а вже потім вони переносяться до системи міст.

В Німеччині діє Містобудівний Кодекс ФРН. Кодекс ФРН передбачає основні питання щодо планування та розвитку міст, вимоги до проєктної документації, також включає питання екології та транспорту. При цьому місцеві громади мають багато повноважень щодо власних потреб та прийняття рішень, наприклад, запобігти можливості побудувати об'єкт, який міг би порушити безпеку їх життєдіяльності [16, с.283].

У Франції діє державне регулювання містобудівного законодавства. У Франції основним документом, що регулює містобудівну діяльність є Містобудівний кодекс Франції. Особлива увага приділяється розділу з охорони довкілля та безпеки проживання населення. Обов'язковими є заходи з озеленення територій міста та визначення і затвердження місць складування сміття [16, с.283].

У Великобританії містобудування діє на основі «Положення по плануванню в місті і за містом» з 1971 року, а також додатків до нього. Згідно положення, на всій території Британії створюються схеми районного планування, які мають бути затверджені державним секретарем. А вже на їх основі розробляють структурні плани, щодо містобудівної політики Великої Британії.

В США діють правила містобудування, які приймаються самоврядуванням міста на підставі міжнародних кодексів. Ці міжнародні кодекси були сформовані в 1994 році за пропозицією архітекторів та будівельників для зручності отримання дозволів та для дослідження можливих будівельних норм різних регіонів. Міжнародні кодекси включають витяги з законів, актів, ДБН, тобто тут зібрані всі можливі нормативні документи для використання при забудові міст. Ці кодекси не є обов'язковими для виконання, бо не мають юридичної сили. Але коли місто бере кодекс за основу і приймає законодавчо місцевою радою, то ці прийняті закони дуже полегшує діяльність забудовників щодо процесів планування, проєктування, будівництва та експлуатації. В законодавчій базі США передбачені охорона здоров'я населення, а також забезпечення безпеки та добробуту громадян [16, с.284].

В Нью – Йорку у 2005 році місцева влада змінила промислову територію Манхеттена, де розташовувалось залізничне депо на житлову забудову (Рис. 1.1)

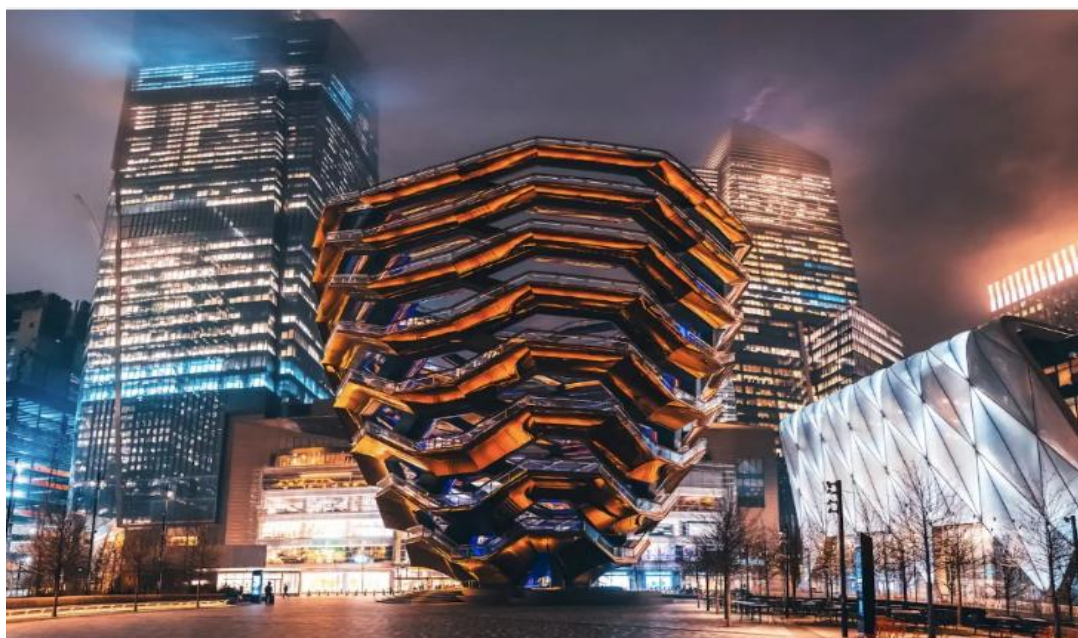

Рис.1.1 Район Хадсон Ярдс, Нью – Йорк

В Японії задля поліпшення екологічного стану міст розробляються проєкти організації зелених буферних зон, які відокремлюють промислові зони від житлових територій. Всі проєкти фінансуються державою, а саме, міністерствами. Наприклад, вокзал Кіото, або «Кіото-екі» це головний транспортний хаб міста. Ця п'ятнадцятиповерхова споруда являє собою ціле місто, де є готелі, кафе, художня галерея та багато іншого. Усі види транспорту, які є в Кіото сходяться саме сюди (Рис. 1.2)

Рис. 1.2 Вокзал Кіото, Японія

Розглянула досвід зарубіжних країн та їх форми публічного управління сферою благоустрою міст. Я встановила, що питання екології в цих країнах посідає одне з провідних місць як у політичному, так і в громадському житті суспільства.

В Україні діє Закон України від 06.09.2005 № 2807-IV «Про благоустрій населених пунктів». В цьому законі визначені основи благоустрою населених пунктів : правові, економічні, екологічні, соціальні та організаційні. Як і в зарубіжних країнах, так і в Україні, закон спрямований на створення умов, сприятливих для життєдіяльності людини [8].

Відповідно до статті 12 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» суб'єктами у сфері благоустрою населених пунктів є органи державної влади та органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, органи самоорганізації населення, громадяни. Правила благоустрою території населеного пункту (далі – Правила) – це нормативно-правовий акт, яким установлюються вимоги щодо благоустрою території населеного пункту.

1.2 Види міських скверів

Розглянемо поняття скверу. Згідно з визначенням «сквер» (англ. *square* — площа, квадрат) — це упорядкована й озеленена ділянка площею від 0,02 га до 2,0 га, яка є елементом архітектурно-художнього оформлення населених місць, призначена для короткочасного відпочинку населення [5].

Це невелика упорядкована територія з зеленими насадженнями та облаштованою територією, яка, найчастіше, розташовується на площі посеред міської забудови або біля перехрестя вулиць. Призначення скверів – це зелені насадження для загального користування.

За розміром та формою сквери можуть бути різноманітні та залежати від навколишніх розпланування і забудови. Зазвичай, сквери огорожують. Це може бути мурована, металева, дерев'яна огорожа. Останніми тенденціями є обсадження територій скверів чагарником, що має велике екологічне значення. Для зручності відпочинку в скверах та їх естетичного вигляду, сквери планують з алеями, доріжками, майданчиками, газонами.

Так як сквери призначені для короткочасного відпочинку, то прийнято їх засаджувати групами дерев, чагарників, також робити квітники або альпійські гірки. На територіях скверів можуть встановлювати пам'ятники, статуї, фонтани, вази. Для зручності відпочиваючих ставлять лави, малі архітектурні форми тощо [5].

Бувають випадки, коли відомі історичні пам'ятки або популярні громадські центри пропонують озеленити, тобто на цьому місці розбивають сквери, які потім користуються популярністю. Останніми роками мешканці спальних районів пропонують розбивати такі сквери відпочинку біля їх житлових будинків. Влада міст охоче погоджується на такі пропозиції.

Можна класифікувати сквери за наступними критеріями [18, с.206]:

1. За **місцем розташування** сквери поділяють на:

- сквери на площах і вулицях;
- у громадському центрі міста;
- у житлових районах, на вулицях.

Для розміщення скверу у будь – якому районі міста попередньо слід продумати планування цього району. Це залежить від розмірів та форми ділянки, на якій планується розташувати сквер. Велике значення має розташування руху транспорту та пішоходів. Чи буде цей сквер гармонійно виглядати з архітектурою споруд, які знаходяться поруч з цією ділянкою майбутнього скверу.

2. Залежно **від просторової організації зелених насаджень**, сквери поділяються на:

- а) відкриті – характеризуються значними відкритими ділянками з трав'яними газонами, квітниками, декоративними водоймами, майданчиками й доріжками;
- б) напіввідкриті – містять вільні простори, які розділені деревною рослинністю і можуть створювати групи взаємопов'язаних локацій;
- в) закриті – наповнені щільними груповими та поодинокими деревами і кущами, що ізолюють простір скверу від навколишньої забудови.

3. За **функціональним призначенням** сквери поділяють на такі типові групи:

- для тихого відпочинку і прогулянок;
- меморіальні;
- історико – архітектурні;
- розважальні;

- виставкові;
- декоративні, без можливості відпочинку;
- інформаційні (з алеями або без них);
- ігрові (дитячі чи молодіжні).

Цільове призначення скверів перед різними будівлями обумовлюється функціями споруд. Наприклад, сквери біля кінотеатрів чи театрів часто відіграють роль фойє під відкритим небом, де відвідувачі чекають початку сеансів або вистав [18, с.326].

Іноді сквери створюються виключно для архітектурно-декоративних цілей, наприклад, на транспортних площах чи розв'язках. Такі сквери не передбачають активного відвідування і часто функціонують як засіб впорядкування транспортних потоків у місті.

Виходячи з узагальнення українського та зарубіжного досвіду формування об'єктів ландшафтної архітектури, можна стверджувати, що основні типи міських скверів по всьому світу мають однакове функціональне призначення (тихого відпочинку та прогулянок, дитячі ігрові, меморіальні та інші). А вигляд та оформлення скверів залежать тільки від професіоналізму дизайнера, який розробив дизайн-проект, від його смаку та розуміння законів композиції, від естетичного бачення дизайнера.

Таким чином, можна зробити висновок, що планування будь-якого скверу залежить від місця розташування, форми площі, характеру прилеглої забудови, призначення скверу.

Якщо територія скверу невелика, це вимагає дуже уважно продумати функціональне використання ділянок. В такому випадку дизайнер має забезпечити раціональний рух відвідувачів.

Сквер, як об'єкт дизайну, повинен створювати зручності для людей, які тут відпочивають або займаються спортом. Всі компоненти скверу мають задовольняти потреби людей, навіть такі елементарні, як посидіти за зручній лавці, викинути стаканчик з під кави, дістатися до центру скверу без перешкод та об'їздів бордюр. Це можливо створити за рахунок застосування

сучасних рішень в дизайні та при правильному використанні форми та простору скверу, що надасть йому виразності [22, с.6].

1.3 Вивчення та обґрунтування елементів, які використовуються при плануванні скверів

Для вивчення елементів, які використовуються при плануванні скверів, я користувалась документом «Планування та забудова міст, селищ і функціональних територій. Благоустрій територій ДБН Б.2.2-5:2011» [5]. Після вивчення даного документу я в своїй кваліфікаційній роботі керувалась вимогами даного нормативного документа.

Існує обов'язковий перелік елементів благоустрою парків, який має включати [5]:

1. тверді види покриття доріжок і майданчиків;
1. елементи сполучення поверхонь;
2. озеленення;
3. лави;
4. урни і контейнери для збирання побутових відходів;
5. освітлювальне обладнання;
6. обладнання архітектурно-декоративного освітлювання;
7. обладнання для паркування велосипедів.

Згідно встановлених норм композицію скверу треба підкреслювати парними алеями або однією центральною алеєю. В центрі композиції скверу має бути фонтан, монумент, квітник чи клумба. Особливо це рекомендовано планувати у випадку круглих, восьмикутних або квадратних формах скверу.

Велике значення має проєктування доріжок, бо саме від цього процесу залежить зручність руху по скверу. Тут потрібно заздалегідь планувати розміщення доріжок в сквері та вид їхнього мощення. Для початку пропонується розробити схему шляхів, визначити призначення доріжок, їх

зовнішнього вигляду та продумати вибір матеріалу, з якого будуть виконані ці доріжки. Наступний етап – це вибір технології вкладання [5]. На останньому етапі проектування виконується підрахунок кількості матеріалів та вартість робіт [20].

В процесі проектування доріжок слід дотримуватися наступних рекомендацій:

1. Заможена територія повинна відповідати загальній стилістиці скверу. Це означає, що треба чітко визначити контури доріжок, їх колір, матеріал, з якого будуть зроблені доріжки, а також візерунок мощення [5].
2. Рельєф території впливає на вибір місця мощення. В цьому випадку все залежить від призначення та дизайну скверу, а також розташованих в ньому об'єктів [5].
3. Не слід ігнорувати таким показником, як навантаження на доріжки. На навантаження впливає не тільки кількість людей, які на добу будуть проходити по цим доріжкам, а й можливість проїзду транспортних засобів (наприклад, велосипедів чи самокатів). Навантаження на доріжки вимагає від проектувальника обирати більш надійний тип покриття [5].

Доріжки можна поділити на декілька типів в залежності від [20]:

- призначення: функціональні і декоративні;
- головні і другорядні (головна доріжка - основний сполучний елемент скверу, його композиційна вісь);
- покриття: з жорстким, м'яким і комбінованим покриттям.

Як правило, основою створення доріжок в скверах є ґрунтове «полотно» з шаром піску та щебенем. Досвід будівництва доріжок в скверах показує, що їх роблять на піщаній, гравійно-піщаній або бетонній основі.

Також слід звернути увагу на вибір матеріалу для покриття. Тут все залежить від рельєфу ділянки, призначення доріжки та матеріальних можливостей.

Основні види матеріалів для мощення [5]:

- жорсткі: натуральне каміння (доломіт, вапняк, піщаник), бруківка, тротуарна плитка, дерево;
- м'які: крихта, галька, відсів, декоративна кора, пісок, штучна трава.
- комбіновані: поєднання різних видів мощення.

Розглянемо типи покриття доріжок [5]:

1. Мощення камінням. Доріжки, мощені камінням, можуть використовуватись в садах різних стилів. При цьому застосовують різні породи каменю з багатою кольоровою гамою, фактурою та формами.

2. Бруківка. Дуже поширений тип покриття, при цьому бруківка може бути природнього (у вигляді кубиків з міцних гірських порід – базальту, лабродарит граніту, діабазу чи габро та ін.) або штучного походження (ФЕМ).

Природна бруківка має невелику кольорову гаму, проте може бути більш довговічною (граніт, базальт, габро).

Досить часто для пішохідних доріжок використовується тротуарна плитка, забарвлення і форми якої досить різноманітні (до бетону додають різні барвники). Такий тип мощення має суттєві переваги, оскільки є досить, довговічним, екологічним, морозостійким та не потребує значного догляду.

3. Доріжки з дерева. Такі доріжки виглядають найбільш органічно. Але такий тип мощення є найменш довговічним. Тут слід пам'ятати, що деревину потрібно обробити антисептиками та покрити лаком або мастикою.

4. Доріжки з м'яким покриттям. Ці доріжки виглядають досить природньо. Вони є найдешевшими та найшвидшими у виконанні. Слід зауважити, що таке покриття не завжди зручне для каблуків.

5. Комбіноване покриття. Це покриття є найдекоративнішим. Поєднувати можна різні матеріали (природна бруківка з клінкерною цеглою, ФЕМ з камінням) або один матеріал різної структури чи кольору (різні типи ФЕМу).

Такі комбінації застосовуються з естетичною метою. Вони забезпечують цікавий вигляд ділянки протягом всього року. Основним та найважчим тут є підбір матеріалів однієї товщини [20].

Щоб підкреслити красу доріжок найчастіше це роблять за допомогою їх оформлення. Оформлюють доріжки видовженими квітковими клумбами або по краю бордюром з рослин. Останнім часом застосовують багато сонячних ліхтарів для підсвічування доріжок. На довгих доріжках прийнято встановлювати лавочки [20].

Для комфортного відпочинку встановлення лав передбачають на тверді види покриття або фундамент. Вивчення ергономіки дає підстави стверджувати, що висота лави для відпочинку дорослої людини від рівня покриття до площини сидіння має бути в межах від 0,42 м до 0,48 м. Поверхні лави для відпочинку виконують з дерева. Для збереження дерева, з якого зроблені лави, від природних явищ (таких як дощ, сніг), лавам слід робити водостійке оброблення (переважно - просочення).

Правила встановлення урн розписані в чинному законодавстві про благоустрій. Вуличні урни, це чудове рішення для забезпечення порядку на території скверу. Наявність вуличних урн забезпечить відсутність сміття на пішохідних доріжках, газонах, спортивних майданчиках.

Закон забороняє використання коробок та будь – яких легкозаймистих предметів для збору сміття. Об'єм урни має бути не менше 0,01 м³. На територіях для відпочинку мають бути тільки невеликі урни [5].

Великі контейнери можна використовувати тільки на територіях підприємств, лікарень, куди немає доступу сторонніх людей, бездомних тварин.

Висновки до розділу 1

В умовах війни велике значення має безбар'єрність. В теперішній час для українського суспільства відсутність бар'єрів – це реальність часу. При

облаштуванні громадського простору або будь – якого бізнесу всі громадяни мають пам'ятати про безбар'єрність та інклюзію. В нашому житті є велика кількість людей, які потребують такої уваги, без впровадження безбар'єрності їм буде складно соціалізуватись. На жаль, в реальному житті збільшується кількість людей на кріслах колісних, протезах, із втратою зору чи слуху. Саме з думкою про таких співгромадян я буду розробляти дизайн – проєкт скверу на території біля КДПУ.

Багато уваги в останні роки приділяють екологічній ситуації, яка складається в містах. Питаннями екології займається публічна влада всіх рівнів, політичні партії, громадські рухи, засоби масової інформації та активне населення.

При виконанні норм Закону України «Про благоустрій населених пунктів» встановлено, що найважливішою сферою діяльності державного та комунального господарства є благоустрій та озеленення територій. Озеленення територій та їх благоустрій допомагають створити умови для покращення рівня життя населення, а також облаштування комфортних умов для відпочинку.

Аналіз зарубіжного досвіду публічного управління сферою благоустрою міст показує, що основний акцент робиться на озеленення територій. Приклади зарубіжних країн показують нам можливості для збереження, примноження й оновлення зелених зон. Є хороші приклади для формування нових, добре облаштованих житлових територій та масивів для відпочинку в українських містах у відповідності до існуючих сучасних потреб.

Також я визначила, що сквер – це територія з невеликою площею (від 0,02 га до 2,0 га), яка є упорядкованою та озелененою ділянкою з елементами архітектурно-художнього оформлення та призначена для короткочасного відпочинку населення.

Згідно вивчених мною класифікацій, вирізняють сквери за місцем розташування, залежно від просторової організації зелених насаджень, за

функціональним призначенням. Отже, щоб виконати планування будь-якого скверу, треба належним чином вивчити та проаналізувати місце розташування майбутнього скверу, форму площі, характер прилеглої забудови, визначитись з призначенням скверу.

При вивченні інформації для створення дизайн – проєкту скверу на території КДПУ я користувалась нормативним документом «Планування та забудова міст, селищ і функціональних територій. Благоустрій територій ДБН Б.2.2-5:2011». Згідно ДБН Б.2.2-5:2011 мною враховані всі обов’язкові елементи благоустрою скверів, такі як тверді види покриття доріжок і майданчиків, елементи сполучення поверхонь, озеленення, лави, урни для збирання відходів, освітлювальне обладнання.

РОЗДІЛ 2. РОЗРОБКА ДИЗАЙН – ПРОЄКТУ СКВЕРУ НА ТЕРИТОРІЇ КРИВОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

2.1 Концепція та основні етапи розробки дизайн-проєкту

Я навчаюсь в КДПУ четвертий рік. За цей час я багато разів під час перерв виходила на територію біля університету і мене постійно охоплювало розчарування, що ні я, ні інші мої друзі по навчанню, не мають можливості десь посидіти на території та відпочити, випити кави, поспілкуватись, або підготуватись до наступної пари. Поруч є магазини, кафе швидкої їжі, але скверу, де можна посидіти та відпочити немає.

Тому я обійшла територію біля КДПУ, робила знімки земельних ділянок та клумб (Додаток А) і знайшла місце, де можна розбити сквер для відпочинку студентів та жителів прилеглих будинків. Це буде територія за будівлею університету та напроти майданчику для гри в футбол.

Розміри скверу будуть 40 м x 60 м. На цій території будуть розташовані лавки для відпочинку, столи для настільного тенісу, гойдалки, майданчик для активного відпочинку. Планування території скверу (Додаток Б).

В сучасному світі, де нас постійно оточує безліч різної інформації, де ми постійно використовуємо мобільні технології (в навчанні, при спілкуванні, на відпочинку), людина постійно піддається стресам і перевантаженням, накопичується хронічна втома, погіршується здоров'я. При цьому не кожна людина має можливість регулярно займатися у спортзалах, оплачувати тренерів та купувати дороге спортивне обладнання. Тому я пропоную проєкт скверу, який може бути ефективним засобом оздоровлення, відпочинку та проведення дозвілля, як місце для розслаблення, релаксу, а також можливість провести час за своїм бажанням у грі в настільний теніс, або ж на гойдалках. Ще в цьому сквері будуть зелені насадження кущів та дерев, газонної трави, що наближає людей до природи та налаштовує на гарний відпочинок.

Зважаючи на те, що під час війни в місті з'являється багато людей на інвалідних колясках, в сквері не буде використано жодного бордюру та сходинок, територія буде розмежовуватись за допомогою різних покриттів та насаджень.

Сквер візуально поділений на частини. Тільки вдале поєднання благоустрою території та озеленення території може допомогти створити гарний сквер для відпочинку (Додаток В).

Для розробки дизайн-проекту скверу я хочу застосувати природний (пейзажний) стиль оформлення. Цей стиль виник в Англії у XVIII столітті та полягає у природному розміщенні всіх елементів, збереженні вихідного рельєфу та рослинності, асиметричності в плануванні. Англійці створили його для єднання з природою, а не для протиставлення себе їй, як французи в своєму парадному стилі [10, с.43].

Особливості пейзажного стилю:

- асиметрія в розташуванні елементів;
- створення саду на ділянках зі складним рельєфом;
- використання природних матеріалів (камінь, дерево, газонна трава);
- нерівні краї водойм;
- гармонія форм;
- природні кольори;
- присутність архітектурних споруд, які доповнюють природну красу території;
- наявність лісових і польових квітів.

Всі споруди, які вписуються в дизайн саду виконаного в пейзажному стилі, повинні виглядати природно і гармонійно і бути виконані з натуральних матеріалів. Кольори не повинні контрастувати, а лише доповнювати один одного.

Вхід на територію скверу виводить нас на три доріжки, які розділяють сквер:

- ліворуч від входу в сквер є ділянка з гойдалками (Додаток Г), далі розташовується закрите від дощу приміщення для занять спортом, руханками тощо (Додаток Д);
- праворуч є територія для відпочинку на свіжому повітрі, тут розташовані два столи для гри в настільний теніс (Додаток Е). Ця територія покрита гумовою плиткою для запобігання можливих травмувань під час гри, а також для полегшення пошуку м'яча при його падінні, щоб не потрібно було довго шукати;
- центр території (Додаток Ж) оформлений посадженими кущами 2 різних кольорів для привернення уваги, а посередині висаджений великий гарний пишний кущ.

По всій території знаходяться гарні та комфортні лавки (Додаток И, Додаток К).

Територію прикрашають дерева, які також дають прохолоду весною та влітку (Додаток Л).

Вхід до скверу (Додаток З) виконано у вигляді підкови, яка тримається на колонах. Такий вхід надає краси та розкоші скверу.

Історія наших предків сильно просякнута символізмом. Усі прикраси були по своїй суті оберегами. Одним із таких потужних оберегів була і є підкова.

Існує повір'я, в якому говорилося, що біс завжди ходить колами і безкінечно водить за собою негаразди та лиха. Через те підкова у вигляді розірваного кола змушує біса дійти до кінця й повернутися, не даючи довершити свою диявольську справу. Саме через це повір'я підкову вішали всюди.

Зараз підкові приписують здатності залучення самих різних благ – грошей, любові, виконання заповітного бажання, здоров'я. Підкова на удачу – бажаний предмет для кожного.

Коли ми зайшли на територію скверу, то одразу потрапляємо на майданчик з гойдалками. Сквер передбачений не лише для студентів, які

залюбки будуть користуватися цими гойдалками, а й для дітей. Вони зможуть проводити тут свій час, відпочивати весело на прогулянці та не заважати дорослим.

Гойдалки – це не лише про розваги. Яку ж користь можна отримати від гойдалок?

- Людина навчається відчуттю ритму, розуміє, як тримати рівновагу та баланс.
- Це про зміцнення м'язової системи, людина стає сильнішою.
- Сприяє виробленню серотоніну, покращує психічний стан.
- Розвиває вестибулярний апарат, покращує координацію рухів.

Гойдалки розвивають ритміку, маятникові рухи знімають нервову напругу. Внаслідок цього внутрішні системи функціонують у спокійному режимі, налагоджується ритм сну.

Праворуч розташовується чудова ділянка, яку можна використовувати як фотозону. Студенти можуть приносити сюди будь-які символи до різних свят та фотографуватися з друзями.

Далі за ділянкою для фотозони розташовується майданчик для гри в настільний теніс. Захоплення пінг-понгом розвиває аналітичне мислення, допомагає боротися зі стресами та депресивними станами, а також покращує показники самоконтролю.

Користь настільного тенісу

- Розвиток вестибулярного апарату. М'яч знаходиться в русі і необхідно постійно змінювати своє положення тіла, щоб його зловити. Ігри за тенісним столом – це краща профілактика від захитування в транспорті.
- Швидкість реакції, спритність рухів. Щоб відстежити політ м'ячика, який після кожного удару змінює свою траєкторію руху, необхідно блискавично приймати рішення і бути уважним.
- Тренуються очні м'язи, зміцнюється зір. Очі людини дивляться на м'яч поперемінно далеко, то поруч з собою. Є рекомендації офтальмологів, в

яких представлені свідчення занять настільним тенісом для людей, які страждають короткозорістю і далекозорістю.

- Здоров'я серцево-судинної системи. Кровообіг під час гри збільшується приблизно з другої хвилини. Відповідно, споживання кисню і рівномірні навантаження позитивно позначаються на зміцненні м'язів серця.
- Розвиток дрібної моторики. Положення кисті руки за одну гру може мінятися кілька сотень разів. Зміцнюються кистьові м'язи, що сприяє розвитку художніх здібностей і навіть поліпшенню почерку.
- Гнучкість тіла. Гра задіює хребетний стовп, променевоzap'ястний, ліктьовий, тазостегновий і плечовий суглоби.

Навпроти майданчика для гри в настільний теніс розташована ділянка для тихого відпочинку. Тут розташовані дві лавки, за якими ростуть туї. Тую вже давно і успішно застосовують в ландшафтному дизайні. Це пов'язано з тим, що рослина вічнозелена, вона здатна оживити ділянку в будь-яку пору року. Окрім того, вона наповнює повітря особливим запахом, котрий вважається цілющим при низці захворювань. Відпочинок — це не просто приємна складова життя, як заведено вважати, а й необхідність, яка впливає на всі аспекти нашого буття. Можна просто сидіти на лавці та слухати спів пташок, і це також є емоційний відпочинок.

Корисна порада для тих, хто вже довго не висипався: проведіть день на свіжому повітрі, спробуйте отримати як можна більше сонячного світла. Це допоможе скорегувати нормальний цикл сну, наскільки це можливо.

За ділянкою для відпочинку в нас розташувалась МАФ. Призначення цієї малої архітектурної форми – проведення активного відпочинку в закритому приміщенні (заняття фітнесом, йогою, зумбою), які можуть проводити студенти музично-хореографічного відділення. Також в цій МАФ можна буде сховатись від непогоди.

Обираючи ділянку для МАФ, слід враховувати, що вона є куточком для активного відпочинку (заняття йогою, фітнесом, активними видами ігор для дітей), тому її слід розташувати ближче до ділянки з розвагами.

Наша МАФ буде розміщуватись на бетонній основі, яка буде зроблена на ґрунті. Розташування МАФ на бетонній основі забезпечить стійкість споруди і опір вітровим навантаженням. До бетонної основи МАФ буде кріпитись гвинтами та цвяхами для кріплення різних елементів.

І ось ми дістались до центру нашого скверу. В центрі знаходиться коло. Відомо, що найдавнішими вважаються прості геометричні орнаменти. Одним із перших і найпростіших серед них є коло. У язичницькій релігії воно символізувало сонце та асоціювалося з божественною, життєдайною енергією. Крім того, коло уособлює безперервність існування та вічність.

Саме в цьому колі розташовані лавки для відпочинку без спинки. За лавками ростуть живою огорожею кущі самшиту. З цим вічнозеленим деревом пов'язано багато легенд. Давні греки вірили, що флейта богині Афіни була вирізана саме з гілки самшиту. У мусульманських переказах згадується, що святий Хізір одного разу напоїв ворону водою з райського джерела Земзем і доручив їй донести її людям, щоб вони отримали безсмертя. Жадібна ворона сіла на кущ самшиту і вирішила випити воду сама, але вода пролилася на гілки – і з того часу самшит став вічнозеленим, а ворона жалібно каркає, оплакуючи втрату.

Ця ділянка покрита гумою, бо передбачає, що можливо тут будуть відпочивати матусі з маленькими дітьми. Коли дітки будуть бігати, це дасть змогу попередити падіння та травмування. Через доріжку також розташовані лавки для відпочинку зі спинками.

Для покриття іншої території скверу, де місце залишилося вільним від газонів та доріжок, буде покрито звичайним асфальтом. Його перевагами над іншими видами покриття є те, що він не потребує певного догляду.

Сквер також має освітлення. Кількість ліхтарів – 10. Освітлення скверу досить функціональне, ергономічне, розташоване по всій території, де це необхідно. За допомогою цих ліхтарів в темний час доби сквер дуже освітлений, що дозволяє прогулюватися, щоб не впасти або спіткнутися. Вони виглядають ненав'язливо та виконують свою основну функцію.

Розташовані на певній відстані один від одного, з обох сторін. Завдяки такому розташуванню добре освітлюється весь сквер.

Урни призначені для збору та утилізації сміття. Вони відіграють важливу роль у підтримці чистоти та санітарної безпеки в громадських місцях. Кількість урн у сквері – 12.

Що стосується ергономічних вимог, то людина буде відчувати себе доволі зручно. Дотриманні всі правила, розміри, форми, структури, матеріали, характер форм виробів, всі матеріали приємні на дотик та на зовнішній вигляд. Зручні лавки для сидіння, їх розміри відповідають антропометричним вимогам та дозволяють сидіти по декілька людей одночасно. В МАФі дотриманні санітарні та пожежні норми.

Зручними є алеї, пішохідні доріжки, використані для них матеріали екологічно чисті та не шкодять здоров'ю людини.

2.2 Економічне обґрунтування дизайн-проекту

Техніко-економічне обґрунтування – це поглиблена оцінка, що проводиться для визначення практичності та життєздатності запропонованого проекту або ідеї. Воно включає оцінку різних факторів, таких як технічні, економічні, юридичні, операційні та часові аспекти, щоб визначити, чи може проєкт бути успішно реалізований.

Для надання об'єктивної та неупередженої інформації особам, які приймають рішення, щодо вибору майбутнього проекту, слід робити техніко-економічне обґрунтування. Воно допомагає визначити потенційні ризики, виклики та можливості, пов'язані з проєктом, дає змогу зацікавленим сторонам оцінити його потенційні результати.

Зроблю розрахунки кількості необхідних матеріалів згідно плану території скверу біля КДПУ.

Розрахую кількість гумового покриття Гумовий пазл 890х400х20 мм Жовтий для ділянок з гойдалками, для гри в настільний теніс, для ділянки тихого відпочинку та центральної ділянки (напівобруч) (Рис 2.1).

Рис. 2.1. Ділянки скверу, на яких є гумове покриття

Площа ділянки з гойдалками $S_1=90,0 \text{ м}^2$.

Площа ділянки для гри в настільний теніс $S_2=53,7 \text{ м}^2$.

Площа ділянки для тихого відпочинку $S_3=37,7 \text{ м}^2$.

Площа центральної ділянки (напівобруч) $S_4=66,0 \text{ м}^2$.

Розмір площі 1 плитки Гумовий пазл 890х400х20 мм Жовтий
 $S=0,356 \text{ м}^2$.

Тепер розрахую необхідну кількість гумової плитки:

$$N = (90,0+53,7+37,7+66,0)/0,356= 695 \text{ шт.}$$

Тепер розрахую кількість тротуарної плитки Тротуарна плитка Золотий Мандарин Цегла сіра 200х100х40 мм. Цеглу я буду використовувати за ділянкою для тихого відпочинку, в центрі головного кола та за колом (Рис.2.2).

Рис. 2.2. Ділянки скверу, на яких використовується тротуарна плитка

Площа за ділянкою для тихого відпочинку $S_1=125,9 \text{ м}^2$.

Площа в центрі головного кола $S_2=95,0 \text{ м}^2$.

Площа за головним колом $S_3=194,3 \text{ м}^2$.

Розмір площі 1 тротуарної плитки Тротуарна плитка Золотий Мандарин Цегла сіра 200x100x40 мм $S=0,02 \text{ м}^2$.

Тепер розрахую необхідну кількість тротуарної плитки:

$$N = (125,9+95,0+194,3)/0,02= 9936 \text{ шт.}$$

Для розрахунку кількості бетону для основи під МАФ, враховуємо, що середні витрати бетону складають 1 м^3 на 10 м^2 площі при товщині шару 10 см. Розмір МАФ $6 \text{ м} \times 3,5 \text{ м}$.

Для створення дизайн – проекту аналізую артикули матеріалів та їх ціну за одиницю або 1 м.п., представлені на сайтах будівельних магазинів.

Таблиця 2.1

**Інформація про використані матеріали та їх вартість
в дизайн-проекті скверу**

	Артикул та найменування матеріалів	Ціна за одиницю/1м.п.	Кількість, необхідна для 1-го оригінал-макету	Сума, грн.
1	2	3	4	5
1	MP25589146 Лавка садова ТОБІ ШО Лофт Бенч зі спинкою без підлокітників 2 м Слонова кістка	5735	10	57 350
2	MP6461812 Лавка Tobi Sho Лофт без спинки та підлокітників 150 см Каштан	4290	5	21 450
3	MP3900100 Урна уличная с пепельницей ArtelMasterov Y010 77x38x38 см 50 л	3803	12	45 636
4	MP25450648 Гумовий пазл 890x400x20 мм Жовтий	400	695	278 000
5	10845991 Тенісний стіл вуличний TS.0001 антивандальний	58740	3	176 220

Продовж. табл 2.1

6	23342 Світильник вуличний NOWODVORSKI	13794	11	151 734
7	Бетон М250	3240	2,1	6804
8	10426251 Тротуарна плитка Золотой Мандарин Цегла сіра 200x100x40 мм	12,0	9936	119 232
	Разом:			856 426

Таким чином, вартість матеріалів, необхідних для облаштування скверу складає 856,426 тис. грн. Для економії коштів за виконання робіт пропоную всі роботи виконувати силами студентів КДПУ, як зарахування виробничої практики.

Висновки до розділу 2

На підставі вивчених теоретичних матеріалів зарубіжного досвіду та українського законодавства щодо благоустрою та озеленення територій, вивчення питань безбар'єрності, що в теперішній час є дуже актуальним, також вивчення питань ергономіки, композиції, я розробила концепцію скверу на території КДПУ.

Концепція полягає в створенні простору для відпочинку студентів та мешканців прилеглих будинків, тут є можливість пограти в настільний теніс, зайнятись руханкою чи йогою. Основна ідея полягає в тому, що в сквері відсутні будь-які бордюри, сходишки чи інші елементи, які ускладнюють пересування по скверу. Таке проектування територій забезпечує відвідування цих територій людьми в колясках, що допомагає таким людям соціалізуватись.

Ще одним задумом є поділ території скверу на ділянки, відокремлені одна від одної. Такий поділ дає змогу облаштувати території згідно ергономічних вимог. Компанія студентів, які будуть грати в настільний теніс

та голосно виражати свої емоції не будуть при цьому заважати групі людей похилого віку, які в цей же час будуть відпочивати в центральній частині скверу на лавках. Або молоді матусі з дітками на території з гойдалками, які зазвичай спілкуються досить голосно, також не будуть заважати іншим людям.

Концепція скверу передбачає в своїй композиційній структурі вирішення екологічних та естетичних питань щодо озеленення території. Питання покращення екології та озеленення території скверу я вирішила за допомогою вічнозеленої хвойної рослини – туї та повільнорослих вічнозелених кущів самшиту. Ділянки скверу з цими рослинами будуть прикрашати сквер, приваблювати відпочиваючих та покращувати якість повітря.

Концепція щодо майданчика для гри в настільний теніс дуже проста та корисна. Настільний теніс – улюблена гра людей будь-якого віку. Ця гра не потребує носіння великого спорядження, не вимагає спеціальної фізичної підготовки. При цьому користь від цієї гри дуже велика: розвиток вестибулярного апарату, здоров'я серцево-судинної системи, зміцнюється зір, тіло стає більш гнучким.

Художньо-проектне рішення скверу на території КДПУ я відтворила у макеті (Додаток М). На макеті, який виконано в масштабі М 1 :100 см, я відтворила всі обов'язкові елементи благоустрою скверів. Це тверді види покриття доріжок і майданчиків, елементи сполучення поверхонь, озеленення, лави, освітлювальне обладнання. Також на макеті є всі ділянки скверу: майданчик для гойдалок, для гри в настільний теніс, територія для занять йогою та руханками, території для тихого відпочинку. І звичайно, головна прикраса скверу – це вхід до нього (Додаток Н).

Вибираючи матеріали для скверу, я вивчала їх такі характеристики, як міцність, доступність, вартість та естетичність. Тротуарна плитка та гумове покриття майданчиків скверу підібрані таким чином, щоб підкреслювати та відокремлювати зони відпочинку, при цьому створюючи ефект візуального

виділення територій. Беручи до уваги перелічені характеристики матеріалів я зробила вибір матеріалів. Матеріали, які будуть використані в дизайн – проєкті наведені в табл. 2.1.

Маючи готовий дизайн-проєкт (розміри ділянок, доріжок, кількість лавок, світильників, урн для сміття, столів для гри в теніс, кількість гойдалок) та вибрані матеріали для реалізації цього проєкту, я розрахувала загальну вартість матеріалів. Отже, вартість матеріалів, необхідних для облаштування скверу складає 856,426 тис. грн. Для економії коштів за виконання робіт пропоную всі роботи виконувати силами студентів КДПУ, як зарахування виробничої практики.

ВИСНОВКИ

При розробці дизайн-проєкту скверу на території Криворізького державного педагогічного університету я вивчила багато теоретичного матеріалу, законів та безліч статей з описом практичного застосування питань безбар'єрності в містах України. Під час війни кількість людей на кріслах колісних, протезах, із втратою зору чи слуху мають таку саму потребу у відпочинку, як і звичайна людина. Тому зростає потреба в облаштуванні інклюзивних просторів, до яких легко дістатись, зручно пересуватись по цим просторам і головне – на таких майданчиках має бути безпечно для всіх відвідувачів.

Аналіз зарубіжного досвіду показує, що в державному та комунальному господарстві найбільше уваги приділяється озелененню територій. Озеленення має позитивний вплив на екологію населених пунктів, а також поліпшує їх благоустрій.

В Україні питання благоустрою та озеленення територій регулюються Законом України «Про благоустрій населених пунктів» зі змінами та доповненнями. Більш детальні вимоги до облаштування територій подані в «Планування та забудова міст, селищ і функціональних територій. Благоустрій територій ДБН Б.2.2-5:2011». На вимоги цього документа я спиралась при розробці дизайн-проєкту скверу.

Позаду головного корпусу КДПУ є територія з гарним рельєфом та небагатою рослинністю, зовсім не впорядкована. Тому я вирішила використати потенціал цієї ділянки для облаштування скверу для відпочинку та занять спортом, як для студентів університету, так і мешканців прилеглих районів.

Розміри скверу складають 40 м x 60 м. На цій території будуть розташовані лавки для відпочинку, столи для настільного тенісу, гойдалки, майданчик для активного відпочинку. Зважаючи на те, що під час війни в місті з'являється багато людей на інвалідних колясках, в сквері не буде

використано жодного бордюру та сходинок, територія буде розмежовуватись за допомогою різних покриттів та насаджень.

Сквер візуально поділений на частини. Вдале поєднання благоустрою території та озеленення території допомогло мені створити гарний сквер для відпочинку.

Для розробки дизайн-проєкту скверу я застосувала природний (пейзажний) стиль оформлення. Цей стиль виник в Англії у XVIII столітті та полягає у природному розміщенні всіх елементів, збереженні вихідного рельєфу та рослинності, асиметричності в плануванні. Англіїці створили його для єднання з природою.

При розробці дизайн-проєкту я дотримувалась ергономічних вимог, тому ретельно продумувала розміри, форми, структури, матеріали, характер форм виробів. На мою думку всі матеріали приємні на дотик та на зовнішній вигляд. Зручні лавки для сидіння, їх розміри відповідають антропометричним вимогам та дозволяють сидіти по декілька людей одночасно. В МАФі дотриманні санітарні та пожежні норми.

Для прийняття рішення щодо доцільності побудови даного скверу я зробила розрахунки кількості та вартості необхідних матеріалів згідно плану території. Для зменшення вартості проєкту пропоную всі роботи виконувати силами студентів КДПУ, як зарахування виробничої практики.

Отже, я вважаю що розробила екологічно безпечний простір для відпочинку та занять спортом для людей будь-якого віку та з будь-якими вадами здоров'я, де дотримані принципи безбар'єрності та безпеки.

Завдання моєї кваліфікаційної роботи виконані і мета досягнута: наш університет отримає чудовий сквер, який буде викликати лише позитивні емоції від можливості прогулятися алеями скверу, подихати повітрям із ароматом туї та насолодитись гарною огорожею з самшиту. Або просто посидіти на лавці чи на гойдалці. Тут можна весело провести час з друзями, граючи в настільний теніс і ще поліпшити своє здоров'я (вестибулярний апарат, спритність рухів, серцево-судинну систему та поліпшити гнучкість тіла).

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Абизов В. А. Фактори та умови, що визначають дизайн середовищних систем і об'єктів // Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Мистецтвознавство. 2008. Вип.19. С.71–73.
2. Бізониц Д.В. Проблематика сучасного стану сфери благоустрою населених пунктів України: державно-управлінський аспект. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2020. Вип. 4 (37). С. 177 –188.
3. Даниленко В. Я. Дизайн України у світовому контексті художньо-проектної культури ХХ ст. (національний та глобалізаційний аспекти): автореф. дис. на здобуття наукового ступеня доктора мистецтвознавства: 05.01.03. Львів, 2006. 36 с.
4. Даниленко В. Я. Дизайн : навч. посібник. Харків : ХДАДМ, 2003. 320 с.
5. ДБН Б.2.2-5:2011. Планування та забудова міст, селищ і функціональних територій. Благоустрій територій: Наказ від 28.10.2011 № 259 «Про затвердження державних будівельних норм». URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=27978 (дата звернення 28.05.2025)
6. Дудин Р. Б., Роговський С. В., Крупа Н. М. Консервація, реставрація та реконструкція садово-паркових об'єктів : навч. посібник. Львів, 2024. 258 с.
7. Євтушенко В. В. Європейський підхід до нормування та стандартизації у будівництві. Публічне право. 2013. № 1. С. 142–151.
8. Закон України від 06.09.2005 № 2807-IV «Про благоустрій населених пунктів». URL: https://ips.ligazakon.net/document/t052807?an=450&ed=2020_10_16 (дата звернення: 28.05.2025)
9. Кононенко Г. Ю. Роль світлоурбаністичного проектування в коригуванні масштабу міських просторів. *Метрологія та прилади*. 2018. № 5. С. 56 –60.
10. Копієвська О.Р. Паркова індустрія: підручник. Київ : НАКККіМ, 2015. 208 с.
11. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції (геометричні аспекти

художнього формотворення). Київ : Каравела, 2004. 304 с.

12. Новосельчук Н.Є. Дизайн інтер'єру: навчальний посібник. Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2020. 165 с.

13. Олійник О.П., Гнатюк Л.Р., Чернявський В. Г. Основи дизайну інтер'єру : навч. посіб. Київ : НАУ, 2011. 228 с.

14. Папанек В. Дизайн для реального світу: екологія людства та соціальні зміни. Київ : Видавництво ArtHuss, 2020. 480 с.

15. Пискун О. М. Основи дизайну : навчально-методичний посібник. Чернігів: ЧДПУ, 2009. 40 с.

16. Підцерковна Х.В. Зарубіжний досвід правового регулювання екологічних засад розвитку урбанізованого простору: науково-технічний збірник. № 109. С. 280 – 286.

17. Поплавська О.М. Ергономіка. Київ. : КНЕУ, 2006. 320 с.

18. Проектування міських територій : підручник. В 2 ч. / за ред. І. Е. Линник, О. В. Завального. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. Ч. 2. 544 с.

19. Проектування торговельних об'єктів : підручник / А. А. Мазаракі, Н. Б. Ільченко, О. О. Кавун-Мошківська ; за ред. А. А. Мазаракі. Київ : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2018. 360 с.

20. Проектування і мощення садових доріжок: студія ландшафтного дизайну. URL: <https://bellweder.com.ua/tsikava-informatsija/proektuvannja-i-moschennja-sadovyh-dorizhok/> (дата звернення 28.05.2025)

21. Сафронова О.О. Сучасні технології дизайн-діяльності : навч. посіб. Київ : КНУТД, 2019. 208 с.

22. Склад, порядок, розроблення, погодження та затвердження проєктної документації для будівництва ДБН А 2.2-3-2004. Чинний від 2004-07-01. Київ:Держбуд України, 2004. 28 с.

23. Синєпупова Н. Композиція: тотальний контроль. Як створити дизайн без візуального сміття. Київ : Видавництво ArtHuss, 2019. 240 с.

24. Сьомка С.В. Дизайн інтер'єру, меблів та обладнання : підручник. Київ :

Видавництво Ліра-К, 2018. 400 с.

25. Сьомка С. Основи дизайну архітектурного середовища. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 480 с.

26. Тімохін В.О. Основи дизайну архітектурного середовища. Київ : КНУБА, 2010. 400 с.

27. Хоменко Л.М. Основи проєктування і моделювання: навчально – методичний посібник. Умань: ФОП Жовтий О.О., 2016. 125 с.

28. Чупріна Н. В. Сучасні технології дизайн-діяльності : навч. посіб. Київ : КНУТД, 2017. 416 с.

29. Шумега С. С. Дизайн. Історія зародження та розвитку дизайну. Історія дизайну меблів та інтер'єра: навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 300 с.

30. Кресвелл Джон, Кресвелл Дж. Девід. Дизайн дослідження: підходи на основі якісних, кількісних і змішаних методів. Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2022. 284 с.

31. Голмз Кет. Невідповідність: як інклюзія формує дизайн. ArtHuss, 2024. 144с.

ДОДАТКИ

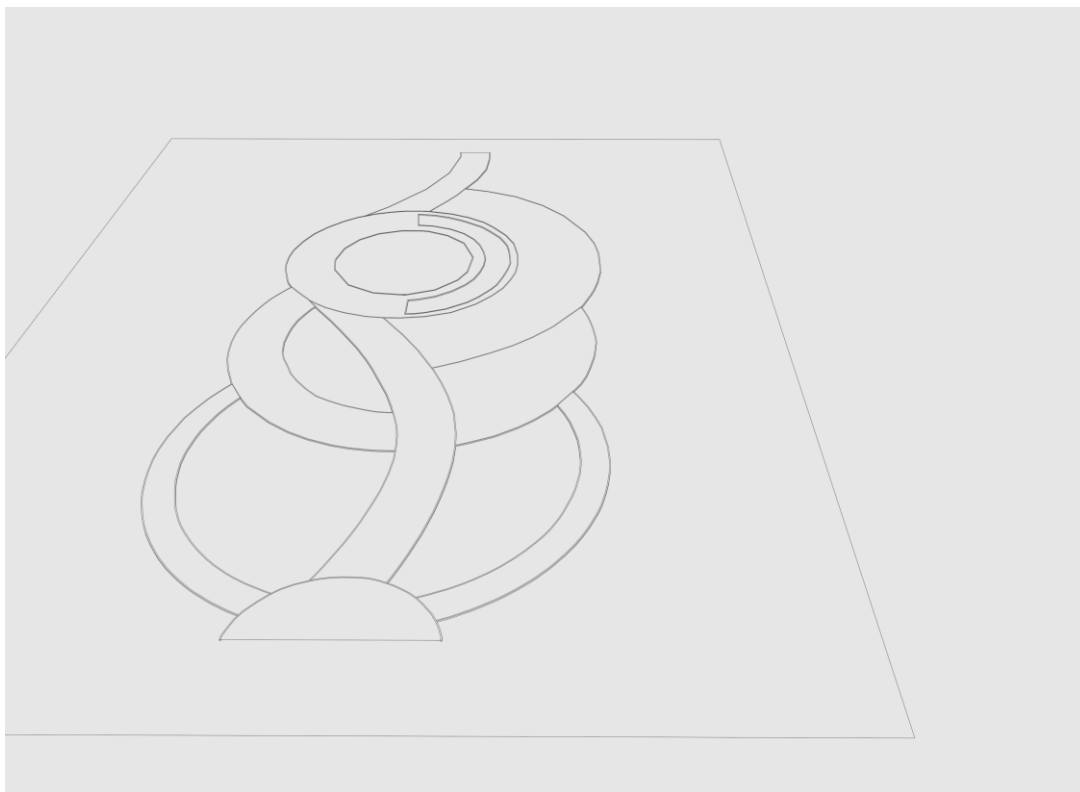
Додаток А

Дослідження території КДПУ, яку можна використати
для скверу відпочинку студентів

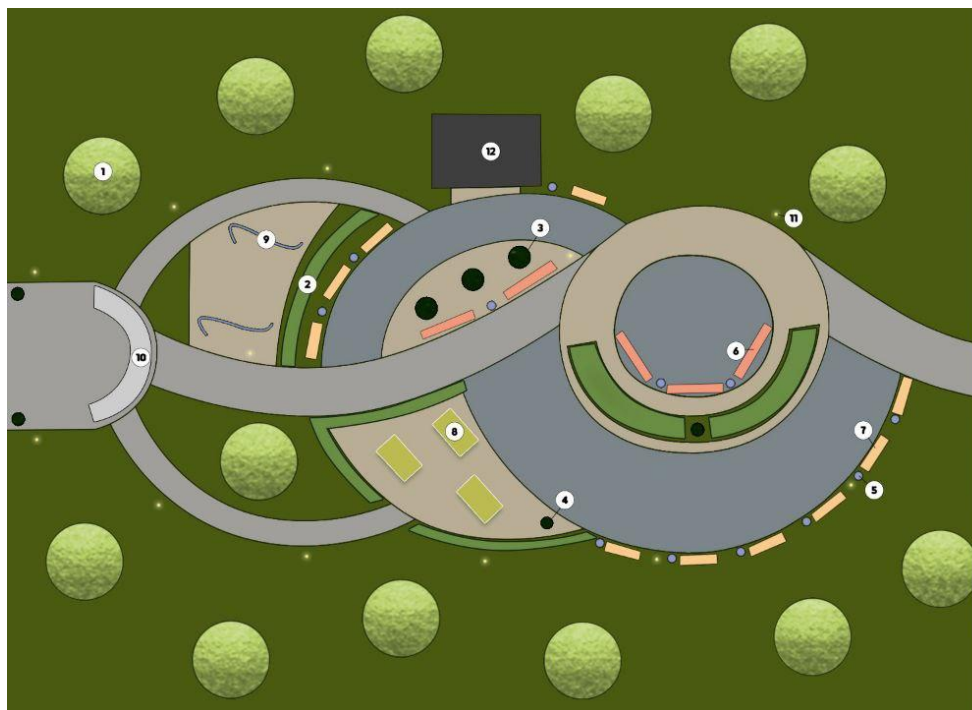
Додаток Б

Планування території скверу

Додаток В

План території скверу біля КДПУ та візуалізація загального вигляду скверу

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

- 1 - ДЕРЕВО
- 2 - КУЩ
- 3 - ТУЯ
- 4 - Д. РОСПИНА
- 5 - УРНА
- 6 - ПАРКА №1
- 7 - ПАРКА №2
- 8 - ТЕНІСНИЙ СТИП
- 9 - ГОЙДАЛКА
- 10 - ВХІДНА ГРУПА
- 11 - ПІХТАРІ
- 12 - МАФ

Додаток Г

Візуалізація ділянки скверу з гойдалками

Додаток Д

Візуалізація ділянки скверу з закритим приміщенням для занять

Додаток Е

Візуалізація ділянки скверу для гри в настільний теніс

Додаток Ж

Візуалізація центральної ділянки скверу

Додаток 3

Візуалізація входу до скверу

Додаток И

Дизайн-проект скверу. Вигляд входу до скверу (зверху)

Додаток К

Дизайн-проект скверу. Загальний вигляд скверу зверху

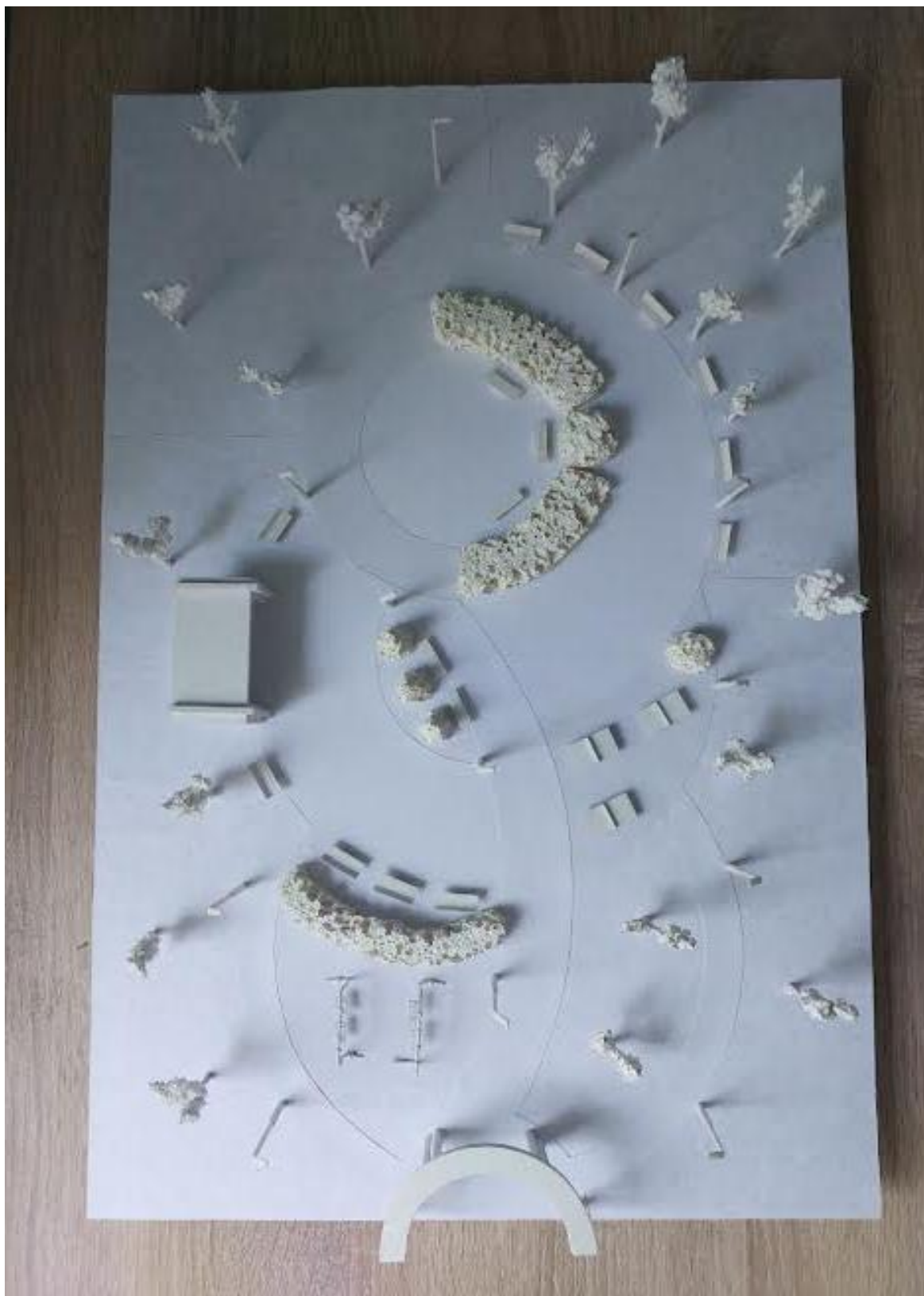
Додаток Л

Дизайн-проект скверу. Вигляд скверу зверху з різних сторін

Додаток М

Макет скверу на території КДПУ (масштаб 1:100 см). Вид зверху

Додаток Н

Макет скверу на території КДПУ (масштаб 1:100 см). Вид спереду

